

Výsledky Odpadového Oskara 2025: V Olomouckém kraji vyniká Jeseník i obce s motivačními systémy

Tisková zpráva k 29. 9. 2025

Organizace Arnika vyhlásila výsledky každoroční soutěže Odpadový Oskar za rok 2024. Oceněny byly obce s nejnižší produkcí směsného komunálního odpadu. Klíčem k úspěchu jsou motivační systémy a systematická osvěta.

Obce, které obsadily přední příčky letošního ročníku soutěže Odpadový Oskar, spojuje jeden zásadní prvek – zavedené motivační systémy odměňující domácnosti za nižší produkci směsného odpadu a aktivní třídění. Zkušenosti z praxe jednoznačně potvrzují, že právě tento přístup představuje nejúčinnější cestu ke snižování množství komunálního odpadu.

Neméně důležitou roli hraje osvěta a komunikace s občany. Pravidelné vysvětlování principů nakládání s odpady přináší měřitelné výsledky. Inspirativním příkladem je obec **Šubířov**, kde vedení občanům konkrétně vyčíslilo, že pokud by každý z nich měsíčně vytrídil dodatečných 1,4 kilogramu komunálního odpadu do kontejnerů na sklo, plasty či kovy, obec by ročně získala přes 20 tisíc korun navíc.

V Olomouckém kraji vyniká město **Jeseník**, které dlouhodobě dosahuje velmi dobrých výsledků a bylo za svou práci oceněno jako příklad dobré praxe. Potěšující je, že si výborné výsledky udrželo i přes ničivé povodně a jako jediné město v kraji se dostalo pod hranici 150 kg na obyvatele. Mezi menšími obcemi zaznamenaly **Kokory** skokovým snížením produkce směsného odpadu po zavedení poplatku podle vyprodukované hmotnosti v roce 2023 (z 186,9 na 98,8 kg na obyvatele), přičemž v roce 2024 své výsledky ještě vylepšily. V **Doloplazech** platí domácnosti podle objemu nádoby, což je rovněž motivuje k třídění a úsporám – obec již několikrát dosáhla míry třídění přes 60 %. V obci **Příkazy** sice motivační poplatek zaveden není, ale směsný odpad se sváží pouze jednou za čtyři týdny. Výjimečnou pozici má **Bílá Voda** s dlouhodobě velmi nízkou produkcí směsného odpadu i v celostátním měřítku. V obci se eviduje vývoz každé popelnice prostřednictvím systému ECONIT a podle této evidence průměrný občan zaplní jen jednu až dvě 120litrové popelnice za rok. Poplatek za odkládání odpadu z nemovité věci (PAYT) mají zavedeny **Kožušany-Tážaly**, zatímco **Zborov** dosahuje dobrých výsledků opakovaně.

Jako inspirativní příklad dobré praxe odpadového hospodářství Arnika ocenila v Olomouckém kraji obec Šubířov. Během čtyř let zde snížil produkci směsného odpadu o více než 150 kilogramů na osobu. Obec zavedla door-to-door systém, místní ženy šijí speciální ucha pro lepší manipulaci s pytli na tříděný odpad, které se využívají opakovaně. K odpadům zde přistupují skutečně jako k surovině – jednotlivé složky včetně PET lahví, hliníkových plechovek či železa obec sama prodává.

Síla spolupráce obcí

Mezi nově celorepublikově oceněnými obcemi zaujímá významné místo město Telč, jehož úspěch dokládá výhody meziobecní spolupráce v odpadovém hospodářství. Do roku 2016 se každá obec na Telčsku o odpady starala samostatně, což je činilo závislými na velkých nadnárodních společnostech. Řešením se stalo spojení 11 obcí, dvou městysů a města Telč, které společně založily dobrovolný svazek Oběhové hospodářství Renaissance s vlastní svozovou společností. Tento strategický krok, realizovaný za podpory

poradenské společnosti Aspha, přinesl obcím větší nezávislost, finanční úspory, a především možnost nastavit systém motivující občany k odpovědnému nakládání s odpady.

Příklady dobré praxe inspirují ostatní

Letošní ročník Odpadového Oskara znovu potvrdil, že neexistuje jediný univerzální recept na úspěch, ale spíše soubor osvědčených principů. Ať už jde o inovace v Letohradě, důraz na prevenci v Dobříši, meziobecní spolupráci na Telčsku nebo komplexní přístup v Šubířově, společným jmenovatelem je vždy aktivní zapojení občanů a vnímání odpadu jako cenného zdroje, nikoli jako problému. „*Oceněné obce jsou důkazem, že přechod na oběhové hospodářství není vzdálenou vizí, ale reálnou a dosažitelnou metou. Jejich výsledky ukazují cestu stovkám dalších měst a obcí, které hledají způsob, jak efektivně snížit množství odpadu, ušetřit finanční prostředky a přispět k ochraně životního prostředí,*“ shrnuje Mirka Jopková, koordinátorka akce a odbornice na odpady z Arniky. Příběhy vítězů tak nejsou jen oslavou úspěchu, ale především cenným manuálem pro budoucnost českého odpadového hospodářství.

Olomoucký kraj (Hodnoceny data o produkci odpadu za rok 2024)

obce do 1000 obyvatel

1. Bílá Voda – 327 obyvatel – 42,8 kg/ob
2. Kožušany-Tážaly - 880 obyvatel - 66,0 kg/ob
3. Zborov – 263 obyvatel – 91,9 kg/ob

obce od 1001 do 5000 obyvatel

1. Kokory – 1090 obyvatel – 89,9 kg/ob
2. Doloplazy – 1340 obyvatel – 92,0 kg/ob
3. Příkazy – 1337 obyvatel – 110,1 kg/ob

obce nad 5000 obyvatel

1. Jeseník – 10619 obyvatel – 135,5 kg/ob

Kategorie 2: Příklady dobré praxe

Oceněny jsou obce s produkcí směsných komunálních odpadů pod 150 kg/obyvatele/rok, které vykazují vysokou úroveň recyklace, efektivně motivují a komunikují s veřejností nebo jinak představují inspiraci pro ostatní.

Dobříš

8 867 obyvatel, Středočeský kraj, produkce SKO v roce 2024: 134,9 kg/obyvatele

Město Dobříš klade důraz na prevenci vzniku odpadů, jejich třídění a motivaci občanů k odpovědnému nakládání. Od roku 2019 zde funguje systém MESOH, do kterého je zapojeno již 90 % bytových domů a většina rodinných domů se systémem door-to-door. Město nabízí třídění široké škály materiálů (papír, plasty, sklo, kovy, kartony, oleje, textil), podporuje kompostování včetně vermikompostérů pro bytové domy a zavedlo čtrnáctidenní svoz směsného odpadu u rodinných domů. Významnou roli hraje také znovupoužití věcí prostřednictvím facebookové skupiny „Dobříš, Za odvoz“ s 5 000 členy, která přispívá k výraznému snížení množství odpadu. Objemný, nebezpečný či stavební odpad lze odevzdávat na sběrném dvoře.

Letohrad

6 445 obyvatel, Pardubický kraj

Město Letohrad se profiluje jako lídr v zavádění inovativních řešení v odpadovém hospodářství, včetně pilotního sběru popela a testování košů na tříděný odpad v centru města.

Šubírov

268 obyvatel, Olomoucký kraj, produkce SKO v roce 2024: 127,6 kg/obyvatele

Obec dosáhla výrazného snížení produkce směsného komunálního odpadu z 276,6 kg/obyvatele v roce 2021 na 176,7 kg/obyvatele v roce 2023. Na přelomu let 2023/2024 zavedla vlastní door-to-door systém třídění plastu, papíru, kovů a skla do speciálních pytlů šitých místními ženami. Každá domácnost obdržela svozový kalendář s měsíčním svozem v zimě a čtrnáctidenním v létě, přičemž tříditelné složky sváží obec sama na místní sběrné místo. Systém využívá elektronické záznamy o naplněnosti pytlů a od roku 2024 také čipování popelnic, což umožňuje hodnotit aktivitu domácností pomocí barevného „semaforu“ (zelená – kvalitní třídění, oranžová – průměrné, červená – pouze směsný odpad). Obec aktivně hledá další možnosti optimalizace – například odvoz PET lahví za výkupné, třídění železa při výhodné ceně či jednorázové akce na sběr dřeva.

Oceněné obce v Olomouckém kraji na webu Arniky:

Bližší informace oceněných obcí lze nalézt na webu <https://arnika.org/odpady/nase-temata/pro-obce/priklady-dobre-praxe>.

V příloze 1 uvádíme přehled všech obcí, u kterých jsme zjistili produkci směsného odpadu pod 150/130/100 kg/ob/rok (v závislosti na velikosti obce).

(Pro více informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče, lubos.pavlovic@arnika.org, +420 606 727 942)